

Konferencja „Teaching Qualitative Methods” UŁ, Łódź, 2008

W dniach 15-17 września 2008 r. na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego odbyła się konferencja naukowa pt. „Teaching Qualitative Methods” (Midterm Conference Of Qualitative Methods Research Network of European of Sociological Association). Konferencja została zorganizowana przez Katedrę Socjologii Organizacji i Zarządzania IS UŁ przy współpracy z Qualitative Methods RN 20 Europejskiego Stowarzyszenia Socjologicznego oraz Polskiego Towarzystwa Socjologicznego (Sekcja Socjologii Jakościowej i Symbolicznego Interakcjonizmu) i przy wsparciu finansowym Dyrekcji Instytutu Socjologii UŁ oraz Dziekana Wydziału Ekonomiczno – Socjologicznego i Rektora UŁ. O naukowy poziom i merytoryczną treść konferencji dbał prof. Krzysztof Konecki (Uniwersytet Łódzki, Polska), który był jednocześnie jej gospodarzem. Honorowy patronat nad konferencją objął Prezydent Miasta Łodzi, dr Jerzy Kropiwnicki. Polskie Wydawnictwo Naukowe miało prezentację swoich książek, w tym tłumaczeń dwóch książek Davida Silvermana, gościa konferencji.

Podczas tej trzydniowej konferencji odbyło się osiem sesji tematycznych, trzy sesje plenarne oraz trzy spotkania z autorami najnowszych książek o tej tematyce. Pierwszego dnia konferencji, zaraz po uroczystym otwarciu, którego dokonała prof. Anne Ryen (University of Adger, Norwegia) przewodnicząca Qualitative Methods RN20 ESA oraz prof. Krzysztof Konecki, vice-przewodniczący Qualitative Methods RN20 ESA, pierwszy wykład plenarny wygłosili prof. Ansii Perakyla (University of Helsinki, Finlandia) oraz dr Johanna Ruusuvoori (University of Tampere, Finlandia).

Pierwszą sesję tematyczną, zatytułowaną „Teaching QM procedures and techniques” poprowadził prof. Krzysztof Konecki. W trakcie prezentacji poruszone zostały problemy analizy dyskursu, granic tej dziedziny, jej możliwych zastosowań.

Drugą sesją tematyczną było „Researchers’ learning and experience”, którą poprowadził prof. Thomas Eberle (University of St Gallen, Szwajcaria). W trakcie tej sesji badacze dzielili się doświadczeniami zdobytymi w trakcie prowadzenia badań i prezentowali wiedzę praktyczną związaną z eksploracją szczególnych zjawisk społecznych.

Ostatnią sesją tego dnia było spotkanie z prof. Davidem Silvermanem, autorem książki „Doing qualitative research”, wydanej w Polsce przez PWN pod tytułem „Prowadzenie badań jakościowych”. Dyskusję z autorem prowadził edytor naukowy tej pracy prof. Krzysztof Konecki.

Po zakończeniu pierwszego dnia konferencji jej uczestnicy udali się na uroczystą kolację, która odbyła się w Muzeum Fabryki w Manufakturze i która połączona była z prezentacją fabrykanckiej przeszłości Łodzi. Prezentacja ta spotkała się z dużym zainteresowaniem gości.

16 września, drugiego dnia konferencji wykład plenarny wygłosił prof. Brian Roberts. Po wykładzie plenarnym odbyła się trzecia sesja tematyczna dotycząca nauczania metod jakościowych badań społecznych w kontekście międzykulturowym. Sesję prowadził prof. Ross Koppel (University of Pennsylvania, USA), a wypowiedzi badaczek z Norwegii i Izraela zwróciły

uwagę uczestników konferencji na trudności i rosnące znaczenie tego typu badań, a co za tym idzie, także nauczania jak tego typu badania prowadzić.

Podczas drugiej sesji tego dnia, prowadzonej przez prof. Giampietro Gobo (University of Milano, Włochy), naukowcy z Polski, Meksyku oraz Szwajcarii prezentowali swe doświadczenia w nauczaniu metod jakościowych badań społecznych poza środowiskiem socjologicznym, m.in. wśród lekarzy, przedsiębiorców i ekonomistów.

Sesja piąta, ostatnia tego dnia, poprowadzona przez prof. Shalwę Weil (The Hebrew University of Jerusalem, Izrael), dotyczyła wzajemnej relacji badań jakościowych i ilościowych. Badacze prezentujący swe prace odnosili się tutaj do kwestii opozycyjności i kompatybilności badań jakościowych i ilościowych, a także wykorzystania poszczególnych technik badawczych w jednym i w drugim rodzaju badań.

Na koniec drugiego dnia konferencji odbyła się sesja Meet the author z prof. Giampietro Gobo, którego rozmówcą była prof. Anne Ryen. Spotkanie z autorem dotyczyło książki „Doing Ethnography” wydanej w 2008 roku przez wydawnictwo Sage.

Po zakończonym drugim dniu konferencji goście wybrali się na wycieczkę po Łodzi, podczas której mogli, w towarzystwie przewodniczki, obejrzeć najpiękniejsze zabytki, a także poznać lepiej historię miasta.

Trzeci, a zarazem ostatni dzień konferencji rozpoczął się wykładem plenarnym prof. Andrzeja Piotrowskiego (Uniwersytet Łódzki, Polska). Po tym wykładzie, rozpoczęła się szósta sesja tematyczna, prowadzona przez Christopha Meadera (Kreuzlingen/St. Gallen, Szwajcaria), zatytułowana „Visual data analysis in QM teaching”. Podczas tej sesji badacze z Włoch, Niemiec i Polski odnosili się do kwestii wykorzystania materiałów wizualnych (filmów, zdjęć), czy laboratoriów badawczych do nauczania jakościowych metod badawczych.

Siódma sesja tematyczna dotyczyła kontekstu instytucjonalnego badań jakościowych. Sesję tę prowadził prof. Bernt Schnettler (TU Berlin, Niemcy). Uczestniczący w niej naukowcy prezentowali różne aspekty instytucjonalne nauczania metod jakościowych, zarówno na uniwersytetach, jak i w przedsiębiorstwach biznesowych.

Ósma i ostatnia sesja tematyczna nt. „Teaching by research” była prowadzona przez prof. Anne Ryen. W trakcie tej sesji badaczki zaprezentowały swoje doświadczenia z prowadzenia badań wraz ze studentami oraz członkami badanych społeczności. Uwagę publiczności zwróciły szczególnie bardzo osobiste relacje badaczek z osobami badanymi, które umożliwiły im wejście do badanej społeczności.

Na zakończenie konferencji odbyła się sesja Meet the author z prof. Ruth Wodak oraz dr. Michałem Krzyżanowskim. Dyskusję z redaktorami książki „Qualitative Discourse Analysis in the Social Sciences” prowadziła dr. Anna Horolets (Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, Polska).

Po ostatniej sesji prof. Anne Ryen dokonała uroczystego zamknięcia konferencji, dziękując organizatorom oraz wszystkim uczestnikom za interesujące prezentacje i pouczające dyskusje.

Konferencja ta była ważnym wydarzeniem dla badaczy jakościowych i umożliwiła spotkanie wielu znaczących w tej dziedzinie naukowców. Ukazała także, jak rozległą i ważną dziedziną wiedzy socjologicznej, jest sposób nauczania metod jakościowych, jak duża jest możliwość ich zastosowania poza uniwersytecką salą wykładową, a także na jak wiele sposobów można tę wiedzę rozwijać u innych i u siebie.

Niektóre z prezentowanych referatów ukazały się jako artykuły w specjalnym numerze *Qualitative Sociology Review* (www.qualitativesociologyreview.org).

Dominika Byczkowska